

Inhoudsopgave

Heemelaar, M. (2019). *Seksuele vorming en diversiteit. Inclusieve burgerschapsvorming op school*. Bussum: Coutinho.

Publicatie: 27 april 2019

ISBN 978 90 469 0675 0

Boek + website: €26,95

Inhoudsopgave

Voorwoord

Dankwoord

Inleiding

Kerdoelen

Leeswijzer

Opbouw

Woordgebruik en begrippen

Afkortingen en aanspreekvorm

Website

- 1 Genderdiversiteit en seksuele diversiteit
  - 1.1 Inleiding
  - 1.2 Seksualiteit, intimiteit en erotiek
  - 1.3 Praten over seksualiteit
  - 1.4 Genderidentiteit: terminologie
    - 1.4.1 Transgender personen
    - 1.4.2 Intersekseconditie
  - 1.5 Seksuele gerichtheid: hetero – homo – bi
    - 1.5.1 Beleving – gedrag – zelfbenoeming
    - 1.5.2 Biseksualiteit
    - 1.5.3 Panseksueel en queer
  - 1.6 Seksuele gezondheid

- 1.6.1 Definitie seksuele gezondheid
- 1.6.2 Seksuele rechten van de mens
- 1.6.3 Seksuele minderheidsstress
- 1.6.4 Houding tegenover seksualiteit
- 1.7 Maatschappelijke acceptatie
- 1.7.1 Homoseksualiteit
- 1.7.2 Lhb-jongeren
- 1.7.3 Biseksualiteit
- 1.7.4 Transgenders en mensen met een intersekseconditie
- 1.8 Samenvatting

- 2 Seksuele ontwikkeling bij kinderen
- 2.1 Inleiding
- 2.2 Seksueel gedrag van kinderen
- 2.3 Seksuele ontwikkelingsfasen in de kindertijd
- 2.3.1 0 tot 2 jaar (babyfase)
- 2.3.2 2 tot 4 jaar (peuterfase)
- 2.3.3 4 tot 6 jaar (kleuterfase)
- 2.3.4 6 tot 9 jaar (jonge kind)
- 2.3.5 9 tot 12 jaar (oudere kind)
- 2.4 Ontwikkeling van de intimiteit
- 2.5 Gendersocialisatie in de kindertijd
- 2.6 Cultuur en religie
- 2.6.1 Seksualiteit bij moslims
- 2.6.2 Seksualiteit in orthodox-christelijke gezinnen
- 2.7 Seksuele ontwikkeling bij lhbt-kinderen
- 2.8 Samenvatting

- 3 Seksuele ontwikkeling van jongeren
- 3.1 Inleiding
- 3.2 Soloseks
- 3.3 Seksuele-interactiecarrière
- 3.4 Seksueel gedrag van jongeren
- 3.5 Beleving van seksualiteit bij jongeren
- 3.6 Het seksueel script
- 3.7 Gendersocialisatie
- 3.8 Cultuur en religie en gendersocialisatie
- 3.8.1 De westerse cultuur
- 3.8.2 Orthodox-christelijke jongeren
- 3.8.3 Moslimjongeren
- 3.9 Seksuele ontwikkeling bij lhbt-jongeren
- 3.9.1 Coming-out
- 3.9.2 Autochtone lhb-jongeren
- 3.9.3 Islamitische homojongeren
- 3.9.4 Transgender jongeren
- 3.10 Lichaamsbeeld
- 3.11 Grenzen en wensen
- 3.12 Dating en sexting
- 3.12.1 Prevalentie
- 3.12.2 Beleving en waardering
- 3.12.3 Risico's
- 3.12.4 Wet- en regelgeving
- 3.13 Samenvatting

- 4 Seksuele en relationele voorlichting en vorming
  - 4.1 Inleiding
  - 4.2 De geschiedenis van de voorlichting
    - 4.2.1 De voorlichtingsbenadering
    - 4.2.2 De vormingsbenadering
    - 4.2.3 De emancipatorische benadering
    - 4.2.4 Een benadering kiezen
  - 4.3 Seksuele vorming in de eenentwintigste eeuw
  - 4.4 Theorie over seksuele vorming
    - 4.4.1 Communicatietheorie
    - 4.4.2 De theorie van gepland gedrag
    - 4.4.3 Vooroordelen en stereotypering
    - 4.4.4 De effectiviteit van anti-lhbt-discriminatiecampagnes
    - 4.4.5 De effectiviteit van antidiscriminatiecampagnes
  - 4.5 Voorlichting en preventie
    - 4.5.1 Preventie soa's
    - 4.5.2 Preventie tienerzwangerschappen
    - 4.5.3 Preventie seksueel geweld
    - 4.5.4 Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
    - 4.5.5 Preventie online grensoverschrijdend seksueel gedrag
  - 4.6 Samenvatting

- 5 Seksuele vorming op de basisschool
  - 5.1 Inleiding
  - 5.2 Samenwerking tussen ouders en leraren
  - 5.3 Doelen formuleren
  - 5.4 'Kriebels in je buik'
  - 5.5 'Wonderlijk gemaakt'
  - 5.6 Rots en water
  - 5.7 Vlaggensysteem
  - 5.8 Burgerschapsvorming en seksuele vorming
  - 5.9 Samenvatting

- 6 Seksuele vorming in het voorgezet onderwijs
  - 6.1 Inleiding
  - 6.2 Teamsamenwerking
  - 6.3 De rol van de ouders
  - 6.4 Veiligheid
    - 6.4.1 Zorgstructuur
    - 6.4.2 De eerste les
  - 6.5 Practicum: 'de eerste keer'
  - 6.6 'Lang Leve de Liefde'
  - 6.7 Andere thema's
    - 6.7.1 Mediawijsheid
    - 6.7.2 'Je lijf, je Lief!'
    - 6.7.3 Genderspecifiek onderwijs
    - 6.7.4 Can You Fix it? Maak seks lekker duidelijk
    - 6.7.5 Duale controle
    - 6.7.6 Praten met je kind over seks
  - 6.8 Samenvatting

- 7 Lhbtï-inclusief onderwijs
- 7.1 Inleiding
- 7.2 Evaluatie onderwijs seksuele en genderdiversiteit
- 7.3 De school
- 7.4 Nieuwe kerndoelen
- 7.4.1 Bestaande kerndoel seksuele diversiteit vo
- 7.4.2 Programmadoelen seksuele diversiteit vo
- 7.4.3 Nieuw concept-kerndoel vo
- 7.4.4 Bestaande kerndoel po
- 7.4.5 Programmadoelen seksuele diversiteit po
- 7.4.6 Nieuwe kerndoel po
- 7.5 De leerling
- 7.5.1 Heteroseksuele leerlingen
- 7.5.2 Lhbtï-leerlingen
- 7.6 De leraar
- 7.6.1 Lhbtï-negativiteit duiden
- 7.6.2 Lhbtï-negativiteit bestrijden
- 7.6.3 Coming-out van de leraar
- 7.7 De lessen
- 7.7.1 Effectieve lesactiviteiten
- 7.7.2 Tips voor de lessen
- 7.7.3 Vooroordelen en stereotypen bestrijden
- 7.7.4 Vooroordelen over lhbtï
- 7.8 GSA: Gender & Seksualiteit Alliantie
- 7.9 Samenvatting

Epiloog

Literatuurlijst

Register